

Slaget mot vitmöglet

Vitmögel ett mycket konkret och ständigt närvarande hot när ensilagebalar produceras. Tack och lov kan du på ett ganska okomplicerat sätt undvika sådan oönskad svamptillväxt och skydda fodret som annars riskerar att fördäras. Allt som krävs är att du följer några enkla steg.

Orsakerna till vitmögel

Den som vill förstå hur man löser problemen med vitmögel gör kanske bäst i att först förstå vad som orsakar problemen. En expert skulle säga att vitmögel vanligtvis uppkommer när förhållandena för ensilageproduktion inte är riktigt optimala.

Flera faktorer måste tas med i beräkningen när ensilage av hög kvalitet framställs, däribland torrsubstanshalten, kvaliteten på skörden som balas samt den ensilagesträckfilm du väljer, eftersom den kan påverka förseglingen runt balen.

Dessa faktorer bidrar till att skapa en mikromiljö inuti balen. Om rätt mikromiljö bildas kommer de mjölksyraproducerande bakterierna som står för fermenteringsprocessen att frodas, vilket resulterar i foder av bra kvalitet. I fel mikromiljö hindras fermenteringsprocessen och vitmögel kan utvecklas.

Välj bättre balplast

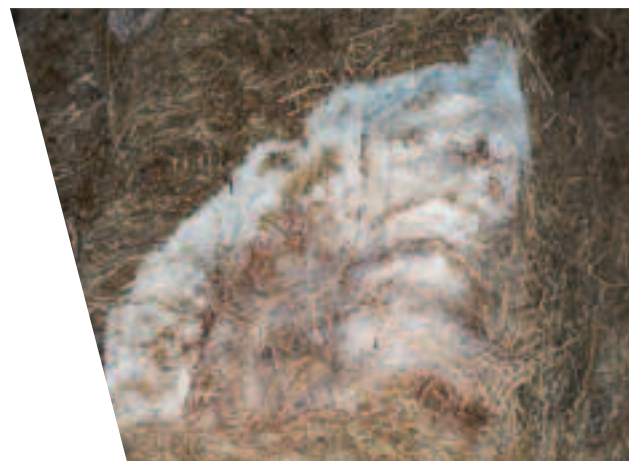
Det kan låta självklart, men den sträckfilm som används kan ha stor påverkan på om vitmögel kan börja utvecklas i balen eller inte. Vitmögel behöver luft för att kunna växa och av det skälet är det alltid värt att välja plast som ger riktigt bra försegling och därmed utgör en mer effektiv luftspärr. Visqueen Poliwrap är en sådan plast.

Sedan Visqueen Poliwrap lanserades i mitten av 1980-talet har den blivit en av de mest populära och använda sträckfilmen på marknaden. Lantbrukare världen över har insett att filmens höga vidhäftningsförmåga och långa livslängd ger problemfri inplastning och utmärkt skydd för ensilagebalar när de förvaras under våra långa vintermånader.

Visqueen Poliwrap tillverkas av ett banbrytande företag inom vallskördeprodukter. År av erfarenhet och fortgående utveckling har säkerställt att egenskaper som dragstyrka och rivhållfasthet har optimerats. Det innebär att Visqueen Poliwrap passar perfekt för användning i dagens snabba kombimaskiner och fyrkantinsplastare.

Film av lägre kvalitet kan ofta punkteras, trots att de flesta moderna inplastare och balgripas har utformats för att hantera balarna med största möjliga försiktighet. Visqueen Poliwrap har därför framställts för att ge bättre punkteringsmotstånd.

Bra balplast måste ge bästa möjliga luftspärr runt balen samt förhindra att eventuell spillvätska läcker ut. De höga vidhäftningsegenskaperna hos Visqueen Poliwrap gör att filmens skikt omedelbart laminerar vid inplastningen samtidigt som en andra vidhäftning skapar en effektiv bindning mellan skikten under förvaring. Samma höga vidhäftningsnivå säkerställer att filmens snittytor snabbt fäster vid balarna så att långa "svansar" undviks. Visqueen Poliwrap passar för all slags skörd, och kan användas för både runda och fyrkantiga balar och har ett inbyggt UV-skydd. Men det räcker inte med att enbart använda balplast av hög kvalitet som Visqueen Poliwrap för att undvika vitmögel. Det finns även andra faktorer som måste tas med i beräkningen.

VISQUEEN
POLIWRAP

Lantmännen
Lantbruk

VEEN POLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP
POLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
EN POLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
OLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
N POLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
IWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
POLIWRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN
WRAP VISQUEEN POLIWRAP VISQUEEN

Torrsubstanshalten (TS) betydelse

Torrsubstanshalten i skörden som balas har stor betydelse. Om vitmögelt ska kunna undvikas och ensilage av bra kvalitet framställas måste fuktnivån i gräset ligga inom ett intervall som gynnar de mjölksyraproducerande bakterierna som står för fermenteringsprocessen.

Om gräset är för torrt och/eller övermoget med för grova strån, ökar risken för mögelutveckling eftersom fermenteringen inte räcker till eller inte existerar.

Som en tumregel bör torrsubstanshalten för ensilage ligga på cirka 30–50 % och för hösilage på 50–60 %, det vill säga något högre. När torrsubstanshalten blir högre än 60 % och närmar sig nivåerna för hö (runt 85 %), ökar även riskerna för mögelutveckling eftersom fermenteringen sjunker. Det kan därför vara klokt att begränsa torrsubstansen till som mest 60 %.

Farorna med luftintrång

Tillsammans med alla de andra faktorer som påverkar processen, kommer balplast av hög kvalitet som appliceras korrekt att bidra till att mögelt inte utvecklas eftersom den förhindrar att luft tränger in i balen. Det är därför viktigt att tillräckligt många lager plast appliceras så att en luftspärr skapas.

För torrsubstanshalter på upp till 50 % måste alla delar av balen täckas med som allra minst sex lager plast. Om torrsubstanshalten är högre bör antalet ökas till minst åtta lager.

Och till slut ...

Sammanfattningsvis kan man säga att den vanligaste orsaken till vitmögelt är dåliga rutiner. När möglet uppkommer är många snabba med att skylla på plasten, kanske på grund av att det är den delen av processen som faktiskt syns (till skillnad från bakterierna och luften, som ju är mindre påtagliga). Plasten är dock bara ett redskap och precis som många andra redskap måste den användas på rätt sätt för att ge bästa resultat. En del av det innebär att man säkerställer att alla de andra grundläggande faktorerna har tagits med i beräkningen och ombesörjts.

När det gäller balinplastning och framställning av kvalitetsensilage utan vitmögelt kan man slutligen konstatera att en gammal grundregel fortfarande stämmer: man måste börja på rätt sätt för att slutresultatet ska bli bra.

Vill du veta mer kontakta din säljare på Lantmännen Lantbruk eller ring vår kundtjänst på 0771-111 222.

VISQUEEN
POLIWRAP